

Praca zarządcy komisarycznej SKOK Polska

W nawiązaniu do upadłości Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo – Kredytowej Polska w Warszawie (SKOK Polska) ogłoszonej przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w dniu 13 kwietnia 2016 r. oraz komentarzy Kasy Krajowej SKOK informujemy, że praca zarządcy komisarycznego SKOK Polska cieszyła się uznaniem całej Komisji Nadzoru Finansowego (KNF).

Na skutek wieloletnich zaniedbań poprzednich władz pod nadzorem Kasy Krajowej, SKOK Polska była głęboko niewypłacalna.

W audycie otwarcia z dnia 30 września 2012 r., tj. z daty przed objęciem sektora SKOK nadzorem KNF, biegły rewident stwierdził, że SKOK Polska znajduje się w trudnej sytuacji i zagrożona jest zdolność do kontynuacji jej działalności.

Według informacji finansowej na dzień poprzedzający ustanowienie zarządcy komisarycznej zbadanej przez biegłego rewidenta, SKOK Polska wykazywała ujemne fundusze własne w wysokości (-) 80,9 mln zł oraz **ujemny współczynnik wypłacalności na poziomie (-) 58,14%**. Na dzień 28 lipca 2015 r. SKOK Polska wykazywała **stratę netto** oraz stratę z lat ubiegłych w wysokości (-) **100,82 mln zł**, a 36% portfela kredytowego stanowiły kredyty nieściągalne. Zarządca komisaryczny ujawniła, że dokonane przez poprzedni zarząd wyceny spółek będących w posiadaniu SKOK Polska były zawyżone – wartość udziałów tych spółek w bilansie SKOK Polska została skorygowana w dół z 43,7 mln zł do 8,8 mln zł.

Przez siedem miesięcy pracy zarządca komisaryczna zrewidowała umowy zawarte przez poprzednie władze SKOK Polska, dokonała racjonalizacji kosztów działalności i opracowała procedury podstawowej działalności spółdzielczej kasy. Zarządca podjęła szereg działań ukierunkowanych na indywidualne podejście do członków SKOK, ograniczenie ryzyka kredytowego, utrzymanie środków płynnych oraz prowadzenie bez zakłóceń działalności bieżącej, zwiększenie funduszu udziałowego poprzez wzrost bazy aktywnych członków, budowanie polityki sprzedażowej, poprawę skuteczności działań windykacyjnych, racjonalizację kosztów, budowanie polityki kadrowej, ograniczanie ryzyka operacyjnego, pozyskanie finansowania zewnętrznego. Istotnym elementem działania zarządcy było również uporządkowanie i zebranie dokumentów umożliwiających ocenę sytuacji ekonomiczno – finansowej spółdzielczej kasy oraz ryzyka występującego w jej działalności na dzień poprzedzający ustanowienie zarządcy komisarycznego.

Z okresu przed ustanowieniem zarządcy komisarycznej pochodzą m.in. umowy najmu lokali wykorzystywanych przez SKOK Polska z podmiotami powiązаныmi z poprzednimi władzami kasy.

W celu obniżenia kosztów zarządca komisaryczny m.in. wdrożyła likwidację 6 placówek (z tego 3 zostały zlikwidowane), wypowiedziała kosztochłonne umowy zawarte przez poprzedni zarząd, obniżyła koszty utrzymania bankomatów, wprowadziła do przepisów wewnętrznych z zakresu procedowania wniosków pożyczkowych ograniczenia wielokrotnego procesowania tych samych wniosków, dokonała zmiany regulacji w zakresie oceny zdolności kredytowej, ograniczyła koszty wydatków na reprezentacje, delegacje, składki na rzecz organizacji, flotę samochodową, telefony komórkowe, artykuły biurowe. Zarządca podjęła również działania w zakresie obniżenia kosztów usług obcych w zakresie zarządzania produktami i archiwizacji. **Istotne koszty wynikały z wysokich odpraw dla osób z poprzedniego kierownictwa SKOK Polska.**

Zarządca dążyła do poprawy procesu zarządzania spółdzielczą kasą m.in. poprzez doprecyzowanie procedur działań restrukturyzacyjnych i ugodowych, polityki zarządzania ryzykiem kredytowym, procedury działań windykacyjnych, opracowanie regulaminu organizacyjnego i nowej struktury organizacyjnej SKOK Polska dostosowanej do zmian w zakresie operacyjnym, kompetencyjnym i stanowiskowym, opracowanie procedury obiegu informacji zarządczej i sprawozdawczej.

Poważne nieprawidłowości ujawnione przez zarządcę komisarycznego i UKNF w działalności poprzednich władz SKOK Polska przed ustanowieniem w spółdzielczej kasie zarządcy komisarycznego znalazły odzwierciedlenie w **zawiadomieniach o podejrzeniu popełnienia przestępstw** skierowanych do Prokuratury Apelacyjnej w Warszawie (sygnatura akt AP VI Ds. 86/15).

Z informacji posiadanych przez KNF wynika, że na dzień poprzedzający ustanowienie zarządcy komisarycznego:

- SKOK Polska nie dokonywała wyceny portfela pożyczek i kredytów przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej;
- w procesie udzielania kredytów i pożyczek w kasie nie zaprojektowano i nie wdrożono odpowiednich kontroli, w tym przy ujmowaniu poręczenia osoby fizycznej;
- kasa nie prowadziła monitoringu zabezpieczeń przyjętych dla ekspozycji zabezpieczonej hipoteką;
- historycznie (do 2015 r.) kasa nie prowadziła monitoringu portfela kredytowego; klienci nie byli okresowo weryfikowani w bazie BIK; zidentyfikowano przypadki udzielania pożyczek na podstawie niekompletnej dokumentacji;
- brak było procedur związanych z windykacją.

Zarządca podjęła stosowne działania w celu odpowiedniego zarządzania ryzykiem kredytowym, w tym procesem windykacji. Niska jakość portfela kredytowego była

wynikiem złego zarządzania ryzykiem kredytowym i nieodpowiednich decyzji poprzedniego zarządu SKOK Polska. W wyniku dokonanego przez zarządcę komisarycznego przeglądu portfela kredytowego konieczne było dokonanie odpisów aktualizujących w łącznej wysokości około 20,1 mln zł. Odpisy wynikały ze wzrostu wartości portfela z okresem przeterminowania powyżej 12 miesięcy i z nieuzasadnionego pomniejszania podstawy odpisu o poręczenia.

Zarządca komisaryczna SKOK Polska była przedmiotem fizycznych ataków i musiała korzystać z ochrony Policji, z której korzysta do dziś.

W lutym 2016 r. Kasa Krajowa odmówiła udzielenia SKOK Polska pomocy finansowej ze środków funduszu stabilizacyjnego. W związku z tym niemożliwe stało się samodzielne prowadzenie procesu naprawczego przez SKOK Polska.

W związku z głęboką niewypłacalnością, brakiem perspektyw restrukturyzacji i brakiem zgody banków na przejęcie SKOK Polska, jedynym rozwiązaniem wynikającym z przepisów prawa jest zawieszenie działalności SKOK Polska i wystąpienie z wnioskiem o ogłoszenie upadłości kasy, co stanowiło przesłankę do uruchomienia wypłat środków gwarantowanych z Bankowego Funduszu Gwarancyjnego (BFG).